

ชื่อเรื่อง: การฝึกพูดเด็กปากแหว่งเพดานโหว่โดยเครือข่ายของชุมชนอำเภอโกสุมพิสัยและอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ชื่อผู้วิจัย: ยศศักดิ์ หาญชาญเลิศ*, วรวรรณ ประมาคะเต**, สุธีรา ประดับวงษ์***, เบญจมาศ พระธานี***

*โรงพยาบาลโกสุมพิสัย, **โรงพยาบาลมหาสารคาม

*** โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

ภาวะเด็กปากแหว่งเพดานโหว่พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งภาวะดังกล่าวส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆ ภายหลังจากผ่าตัดพบว่าส่วนใหญ่ยังมีปัญหา ทางด้านพัฒนาการของภาษาและการพูดแต่เนื่องจากนักแก้ไขการพูดในประเทศไทยไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ป่วยส่งผล ให้ไม่ได้รับการฝึกอย่างต่อเนื่อง การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงประสิทธิภาพของเครือข่ายการฝึกพูดเด็กปากแหว่งเพดานโหว่ในชุมชนโดยผู้ช่วยฝึกพูดกลุ่มเป้าหมายคือเด็กปากแหว่งเพดานโหว่ 11 ราย อายุ 3 ½ - 15ปีที่ได้รับการผ่าตัดซ่อมแซมปากแหว่งเพดานแล้ว มีประวัติการรักษาในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ และเป็นอาสาสมัครในโครงการ KhonKaen university community-based speech therapy model เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ คู่มือการฝึกพูด แบบฝึกหัดการสอนพูดไม่ชัดและแบบบันทึกการฝึกพูด วิธีการศึกษาคือนักแก้ไขการพูด เพิ่มพูนความรู้แก่ผู้ช่วยฝึกพูดแบบสอนแสดง ผู้ช่วยฝึกพูดฝึกพูดเด็กปากแหว่งเพดานโหว่ที่บ้านตามโปรแกรมที่ได้รับจากนักแก้ไขการพูด เดือนละ 2 - 4 ครั้ง มีการติดตามการฝึกพูดโดยนักแก้ไขการพูดครั้งละ 1 วันทุก 1½ - 2 เดือนดำเนินการ 3 ระยะๆ ละ 1 ปี ประเมินผลการฝึกพูดก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมโดยนักแก้ไขการพูด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ paired t-test ผลการศึกษาพบว่าเด็กปากแหว่งเพดานโหว่ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนเสียงที่พูดไม่ชัดลดลงทั้งในระดับคำที่ $p < 0.001$ (ค่าเฉลี่ยความต่าง = 6.91 คำ ช่วงเชื่อมั่นของความแตกต่าง 4.15 ถึง 9.67) และระดับประโยคที่ $p = 0.001$ (ค่าเฉลี่ยความต่าง = 5.36 ประโยคช่วงเชื่อมั่นของความแตกต่าง 2.99 ถึง 7.73) สรุปได้ว่าการฝึกพูดในชุมชนโดยเครือข่ายของชุมชนอำเภอโกสุมพิสัย และอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ช่วยให้เด็ก ปากแหว่งเพดานโหว่พูดได้ชัดขึ้น เป็นผลมาจากเด็กสามารถเข้าถึงการบริการได้ง่าย และ ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการขยายรูปแบบเพิ่มเติมไปยังพื้นที่อื่นๆ

คำสำคัญ: เครือข่าย, เด็กปากแหว่งเพดานโหว่, การฝึกพูด

ตารางเปรียบเทียบจำนวนเสียงที่พูดไม่ชัดก่อนและหลังเข้าโครงการฯ

Level	Pre-test	Post-test	Mean difference (95%CI)	p-value
Word	9.91± 1.62	3.00±3.38	6.91 (4.15, 9.67)	<0.001
Sen	7.82±4.92	2.45±3.05	5.36 (2.99, 7.73)	0.001